

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Dokument ze zasedání

PROZATIMNÍ ZNĚNÍ
A6-0064/2005

21. 3. 2005

*

ZPRÁVA

o návrhu rámcového rozhodnutí Rady o určitých procesních právech při
trestním řízení v celé Evropské unii
(KOM(2004)0328 – C6-0071/2004 – 2004/0113(CNS))

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

Zpravodajka: Kathalijne Maria Buitenweg

Vysvětlivky k označení legislativních postupů

- * Postup konzultace
většina odevzdaných hlasů
- **I Postup spolupráce (první čtení)
většina odevzdaných hlasů
- **II Postup spolupráce (druhé čtení)
většina odevzdaných hlasů pro schválení společného postoje
většina hlasů poslanců Parlamentu pro zamítnutí nebo změnu společného postoje
- *** Postup souhlasu
většina hlasů poslanců Parlamentu s výjimkou případů uvedených v článcích 105, 107, 161 a 300 Smlouvy o ES a článku 7 Smlouvy o EU
- ***I Postup spolurozhodování (první čtení)
většina odevzdaných hlasů
- ***II Postup spolurozhodování (druhé čtení)
většina odevzdaných hlasů pro schválení společného postoje
většina hlasů poslanců Parlamentu pro zamítnutí nebo změnu společného postoje
- ***III Postup spolurozhodování (třetí čtení)
většina odevzdaných hlasů pro schválení společného návrhu

(Druh postupu závisí na právním základě navrženém Komisí)

Pozměňovací návrhy k legislativnímu textu

V pozměňovacích návrzích Parlamentu je pozměněný text zvýrazněn **tučnou kurzívou**. Zvýraznění *normální kurzívou* označuje části legislativního textu, u nichž je navržena oprava, a má sloužit k usnadnění vypracování konečného znění (např. zjevné chyby nebo vynechání textu v některé jazykové verzi). Tyto navržené opravy podléhají dohodě příslušných oddělení.

OBSAH

	strana
NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	4
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	22
STANOVISKO VÝBORU PRO PRÁVNÍ ZÁLEŽITOSTI	27
POSTUP.....	37

NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

(KOM(2004)0328 – C6-0071/2004 – 2004/0113(CNS))

(Postup konzultace)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh Komise (KOM(2004)0328)¹,
 - s ohledem na čl. 31 odst. 1 písm. c) Smlouvy o Evropské unii,
 - s ohledem na čl. 39 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii, podle kterého Rada konzultovala Parlament (C6-0071/2004),
 - s ohledem na body 93 a 51 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci a na stanovisko Výboru pro právní záležitosti (A6-0064/2005),
1. schvaluje pozměněný návrh Komise;
 2. vyzývá Komisi, aby návrh v souladu s čl. 250 odst. 2 Smlouvy o Evropské unii změnila odpovídajícím způsobem;
 3. vyzývá Radu, aby informovala Parlament, bude-li mít v úmyslu odchýlit se od znění schváleného Parlamentem;
 4. pověřuje svého předsedu, aby předal postoj Parlamentu Radě a Komisi.

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrhy Parlamentu

Pozměňovací návrh 1
Celý text

Slova „co nejdříve“ budou nahrazena slovy
„bez zbytečného odkladu“

*(Tento pozměňovací návrh platí pro celý
text. Jeho přijetí si vyžádá související
změny v celém dokumentu)*

¹ Dosud nezveřejněné v Úředním věstníku.

Pozměňovací návrh 2
Bod odůvodnění 5a) (nový)

(5a) Práva stanovená v ECHR budou považována za minimální standard, který by členské státy měly dodržovat v každém případě stejně jako judikatury Evropského soudu pro lidská práva.

Pozměňovací návrh 3
Bod odůvodnění 7

(7) Zásada vzájemného uznávání vychází z vysoké úrovně vzájemné důvěry mezi členskými státy. Pro posílení této důvěry stanoví rámcové rozhodnutí určité záruky, jejichž cílem je chránit práva jednotlivců. V těchto zárukách se promítají tradice členských států při dodržování Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

(7) Zásada vzájemného uznávání vychází z vysoké úrovně vzájemné důvěry mezi členskými státy. Pro posílení této důvěry stanoví rámcové rozhodnutí určité záruky, jejichž cílem je chránit práva jednotlivců. V těchto zárukách se promítají tradice členských států při dodržování Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod **a Charty základních práv Evropské unie.**

Pozměňovací návrh 4
Bod odůvodnění 8

(8) Cílem navrhovaných ustanovení není měnit konkrétní platná opatření v rámci vnitrostátních právních předpisů v souvislosti s bojem proti určitým závažným a komplexním formám kriminality, zejména terorismu.

(8) Členské státy smějí tato ustanovení přizpůsobit zvláštním okolnostem boje proti určitým závažným a komplexním formám kriminality, zejména terorismu a organizovaného zločinu, pokud nebude změněn hlavní obsah těchto ustanovení určených rámcovou dohodou a že budou v souladu s ECHR a Chartou základních práv Evropské unie.

Pozměňovací návrh 5
Bod odůvodnění 10

(10) Bylo určeno pět odpovídajících oblastí, v nichž mohou být v první instanci uplatňovány společné standardy. Jedná se o: přístup k právnímu zastoupení, přístup k tlumočnickým a překladatelským

(10) Aby byla podpořena vzájemná důvera mezi členskými státy, musí být stanoveny záruky na ochranu základních práv nikoli pouze podezřelých osob, ale též obětí a svědků trestného činu. Cílem tohoto

službám, zajištění nezbytné péče osobám, které ji nezbytně potřebují, neboť nejsou schopny sledovat trestní řízení, poskytování konzulární pomoci zadržovaným cizincům a písemné poučení podezřelých a obviněných o jejich právech.

rámcového rozhodnutí je však ochrana práv podezřelých osob. Bylo určeno pět odpovídajících oblastí, v nichž mohou být v první instanci uplatňovány společné standardy. Jedná se o: přístup k právnímu zastoupení, přístup k tlumočnickým a překladatelským službám, zajištění nezbytné péče osobám, které ji nezbytně potřebují, neboť nejsou schopny sledovat trestní řízení, poskytování konzulární pomoci zadržovaným cizincům a písemné poučení podezřelých a obviněných o jejich právech.

Pozměňovací návrh 6
Bod odůvodnění 10a (nový)

(10a) Toto rámcové rozhodnutí musí být vyhodnoceno po dvou letech ve světle zkušeností získaných s tímto aktem. Tento akt se pozmění, bude-li to vhodné pro zajištění ochrany práv.

Pozměňovací návrh 7
Bod odůvodnění 15

(15) Stanoví se právo zadržených osob nechat své rodinné příslušníky, osoby postavené na roveň s rodinnými příslušníky a zaměstnavatele neprodleně informovat o svém zadržení, pokud nebude sdělením takových ohroženo řízení. Stanoví se též právo na kontaktování jakýchkoli příslušných konzulárních orgánů. V širší souvislosti se jedná o právo zadrženého na kontakt s vnějším světem.

(Netýká se českého znění.)

Odůvodnění

(Zaměstnavatelé nesmí být automaticky informováni o zadržení, aby osobě, na niž byla uvalena vazba, nehrozila diskriminace a ztráta zaměstnání.)

Pozměňovací návrh 8
Bod odůvodnění 16

(16) Právo na konzulární pomoc vychází z článku 36 Vídeňské úmluvy o konzulárních stycích z roku 1963, podle kterého mají členské státy právo na přístup ke svým státním příslušníkům. Toto rámcové rozhodnutí zaručuje toto právo spíše evropskému občanovi nežli státu. Zvyšuje jeho viditelnost a tedy účinnost.

S přihlédnutím k tomu by v dlouhodobém horizontu mělo vytvoření prostoru svobody, bezpečnosti a práva, ve kterém si členské státy vzájemně důvěřují, snížit a nakonec i odstranit potřebu konzulární pomoci.

(16) Právo na konzulární pomoc vychází z článku 36 Vídeňské úmluvy o konzulárních stycích z roku 1963, podle kterého mají členské státy právo na přístup ke svým státním příslušníkům. Toto rámcové rozhodnutí zaručuje toto právo spíše evropskému občanovi nežli státu. Zvyšuje jeho viditelnost a tedy účinnost.

Pozměňovací návrh 9
Bod odůvodnění 17

(17) Písemné poučení podezřelých a obviněných o jejich základních právech je opatřením, které zvyšuje spravedlivost řízení a určitým způsobem zajišťuje, aby každá osoba podezřelá nebo obviněná z trestného činu znala svá práva. Pokud je podezřelí a obvinění neznají, je pro ně obtížnější trvat na využívání výhod z nich vyplývajících. Budou-li podezřelé osoby písemně informovány o svých právech formou jednoduchého „poučení o právech“, tento problém se odstraní.

(17) Písemné poučení podezřelých a obviněných o jejich základních právech je opatřením, které zvyšuje spravedlivost řízení a určitým způsobem zajišťuje, aby každá osoba podezřelá nebo obviněná z trestného činu znala svá práva. Pokud je podezřelí a obvinění neznají, je pro ně obtížnější trvat na využívání výhod z nich vyplývajících. Budou-li podezřelé osoby písemně informovány o svých právech formou jednoduchého „poučení o právech“, tento problém se odstraní. ***Podezřelí se zrakovou vadou nebo poruchou čtení musí být o svých právech poučeni ústně.***

Pozměňovací návrh 10
Bod odůvodnění 18

(18) Je nutné vytvořit mechanismus pro vyhodnocení účinnosti tohoto rámcového rozhodnutí. Členské státy by proto měly shromažďovat a zaznamenávat informace za účelem vyhodnocování a sledování. Získané informace by měla Komise použít

(18) Je nutné vytvořit mechanismus pro vyhodnocení účinnosti tohoto rámcového rozhodnutí. Členské státy by proto měly shromažďovat a zaznamenávat informace, ***včetně informací od nevládních organizací, mezivládních organizací a***

k vyhotovení zpráv, které budou veřejně dostupné. To zvýší vzájemnou důvěru, jelikož každý členský stát bude vědět, že ostatní členské státy dodržují práva na spravedlivý proces.

profesních organizací sdružujících právníky, tlumočníky a překladatele, za účelem vyhodnocování a monitorování. Získané informace by měla Komise použít k vyhotovení zpráv, které budou veřejně dostupné. To zvýší vzájemnou důvěru, jelikož každý členský stát bude vědět, že ostatní členské státy dodržují práva na spravedlivý proces.

Pozměňovací návrh 11
Čl. 1 odst. 1 pododst. 2

Toto řízení se dále označuje jako „trestní řízení“. ***vypouští se***

Pozměňovací návrh 12
Čl. 1 odst. 2

2. Práva se budou vztahovat na jakoukoliv osobu podezřelou ze spáchání trestného činu (dále jen „podezřelá osoba“) od chvíle, kdy ji příslušné orgány členského státu ***oznámí, že je podezřelá ze spáchání trestného činu, až do konečného rozsudku.***

2. Práva se budou vztahovat na jakoukoliv osobu podezřelou ze spáchání trestného činu (dále jen „podezřelá osoba“) ***nebo na zákonného zástupce, je-li podezřelá osoba právnickou osobou,*** od chvíle, kdy ji příslušné orgány členského státu ***kontaktují, až do konečného rozsudku, včetně uložení trestu a rozhodnutí o jakémkoli odvolání.***

Pozměňovací návrh 13
Článek 1a (nový)

Článek 1a

Definice

Pro účely tohoto rámcového rozhodnutí platí následující definice pojmů:

(a) „právním poradenstvím“ se rozumí:

- pomoc, kterou poskytuje advokát podezřelé osobě před policejním výslechem a během něho v souvislosti s trestným činem, z jehož spáchání je tato osoba podezřelá;

- pomoc, kterou poskytuje advokát podezřelé osobě během trestního řízení, a její zastupování v tomto řízení.

(b) „trestním řízením“ se rozumí:

**(i) řízení ke zjištění viny či nevin
podezřelé osoby nebo k jejímu odsouzení;**

**(ii) odvolání proti řízení uvedenému
v bodu i) nebo**

**(iii) řízení zahájené správními orgány
v souvislosti s činy, které jsou podle
vnitrostátních právních předpisů
členského státu trestné, a kdy rozhodnutí
orgánu může vést k zahájení řízení před
soudem, jehož působnost je obzvláště v
trestních věcech.**

**(c) „osobami postavenými na roveň s
rodinnými příslušníky“ se rozumí:**

**- osoby, které v souladu s příslušnými
právními předpisy členských států žijí
s podezřelou osobou v registrovaném nebo
jinak legalizovaném partnerství osob
stejného pohlaví,**

**- osoby, které trvale žijí společně
s podezřelou osobou mimo manželský
svazek.**

Odůvodnění

Vymezení uvedeného pojmu podporuje harmonizaci, neboť pouze takto lze zajistit jeho jednotné uplatňování ve všech členských státech.

Pozměňovací návrh 14

Článek 1 b (nový)

Článek 1b

Právo na obhajobu

Každá osoba má právo, aby jí dříve, než poskytne výpověď, nebo v okamžiku, kdy jsou uplatněna opatření na omezení její svobody předtím, než poskytla výpověď, příslušné orgány sdělily, z jakých trestných činů je podezřelá a jaké jsou důvody podezření.

Odůvodnění

Uvedené ustanovení zajistí, aby byly podezřelé osoby seznámeny s povahou podezření, které proti nim bylo vzneseno, a mohli si připravit vhodnou obhajobu.

Pozměňovací návrh 15
Článek 2

1. ***Jakmile to bude možné, má*** podezřelá osoba ***během celého trestního řízení*** právo na právní poradenství, ***jestliže si to přeje***.
2. Podezřelá osoba ***má*** právo na poskytnutí právního poradenství před ***zodpovězením otázek v souvislosti s obviněním***.

1. Podezřelá osoba ***musí mít*** právo na právní poradenství ***bez zbytečného odkladu (nejpozději do 24 hodin po zatčení)***.
2. Podezřelá osoba ***musí mít v každém případě*** právo na právní poradenství před zahájením ***jakéhokoli výslechu na jakékoli úrovni a v jakékoli fázi trestního řízení a při jakémkoli druhu výslechu***.

Pozměňovací návrh 16
Čl. 2 odst. 2 a (nový)

2a. Podezřelé osoby mají právo:

- ***hovořit se svým advokátem v soukromí (i v případě, že musí být z bezpečnostních důvodů vzaty do policejní vazby), při zachování plné důvěrnosti o obsahu jejich jednání s advokátem;***
- ***mít přístup k materiálům týkajícím se trestního řízení, a to i prostřednictvím svého advokáta;***
- ***zajistit, aby byl jejich advokát informován o postupu trestního řízení a aby byl přítomen během výslechu;***
- ***zajistit, aby byl jejich advokát přítomen a kladl otázky před soudem, a to jak v přípravném, tak v trestním řízení.***

Odůvodnění

Tento pozměňovací návrh navazuje na pozměňovací návrh 20 (předložený zpravodajem), je však třeba zdůraznit, že práva stanovená ve shora uvedeném pozměňovacím návrhu jsou zejména právy podezřelých osob; nevyplývají z žádných profesních výsad spojených s výkonem advokátní praxe. Cílem tohoto pozměňovacího návrhu je též zajistit plnou důvěrnost vztahu mezi podezřelou osobou a jejím advokátem, která je nezbytná, aby mohla podezřelá osoba využívat veškerých práv obviněného, včetně práva nevypovídat.

Pozměňovací návrh 17
Čl. 2 odst. 2 b (nový)

2b. Nerespektování práva na právní poradenství zneplatní veškeré následné úkony a úkony na nich závislé v celém trestním řízení.

Odůvodnění

Porušení základního práva na obhajobu by mělo být sankcionováno zneplatněním všech úkonů provedených v nepřítomnosti obhájce podezřelého.

Pozměňovací návrh 18
Čl. 2 odst. 2 c (nový)

2c. Členské státy zajistí, aby měl advokát v rozumném předstihu přístup ke všem materiálům týkajícím se případu, aby si mohl připravit obhajobu.

Odůvodnění

Cílem tohoto pozměňovacího návrhu je zajistit řádnou obhajobu podezřelých osob tím, že advokátovi budou příslušné materiály poskytnuty v rozumném předstihu, aby je mohl prostudovat.

Pozměňovací návrh 19
Článek 3, úvod

Bez ohledu na právo podezřelé osoby odmítnout právní poradenství nebo sama sebe při trestním řízení zastupovat je nutné, aby bylo **určitým** podezřelým osobám nabídnuto právní poradenství za účelem zaručení nestrannosti trestního řízení. V souladu s tím členské státy zajistí, aby právní poradenství měly k dispozici tyto podezřelé osoby:

Bez ohledu na právo podezřelé osoby odmítnout právní poradenství nebo sama sebe při trestním řízení zastupovat je nutné, aby bylo určitým podezřelým osobám nabídnuto právní poradenství za účelem zaručení nestrannosti trestního řízení. V souladu s tím členské státy zajistí, aby právní poradenství měly k dispozici tyto podezřelé osoby **a zejména kdokoli, kdo:**

Or. en

Odůvodnění

Cílem tohoto pozměňovacího návrhu je upřesnit, že právo na právní poradenství – a

odpovídající povinnost členských států právní poradenství poskytovat – přísluší všem poškozeným osobám, nikoli pouze zvláště vyjmenovaným kategoriím osob.

Pozměňovací návrh 20

Článek 3 odrážka 2

– byla formálně obviněna ze spáchání trestného činu, který je z faktického nebo právního hlediska složitý, nebo za nějž jsou ukládány přísné tresty, zejména pokud je za takový trestný čin v dotčeném členském státě povinně ukládán trest odnětí svobody **na dobu delší než jeden rok**, nebo

– byla formálně obviněna ze spáchání trestného činu, který je z faktického nebo právního hlediska složitý, nebo za nějž jsou ukládány přísné tresty, zejména pokud je za takový trestný čin v dotčeném členském státě povinně ukládán trest odnětí svobody, nebo

Odůvodnění

Trest odnětí svobody bez další klasifikace je postačujícím důvodem pro zajištění právního poradenství.

Pozměňovací návrh 21

Článek 3 odrážka 5

– osoby, které pravděpodobně **nejsou** schopny rozumět obsahu nebo významu trestního řízení nebo jej sledovat z důvodu svého věku nebo duševního, fyzického nebo emočního stavu.

– osoby, u kterých **se zdá či je pravděpodobné, že nejsou** schopny rozumět obsahu nebo významu trestního řízení nebo jej sledovat z důvodu svého věku nebo duševního, fyzického nebo emočního stavu.

Pozměňovací návrh 22

Článek 3, odrážka 5 a (nová)

- je zadržena za účelem poskytnutí výpovědi v trestním řízení.

Odůvodnění

Skutečnost, že se podezřelá osoba dobrovolně nedostavila k soudu za účelem poskytnutí výpovědi (přestože k tomu byla předem vyzvána), může negativně ovlivnit její psychiku.

Pozměňovací návrh 23

Čl. 4 odst. 1

1. Členské státy zajistí, aby právní poradenství podle tohoto rámcového

1. Členské státy zajistí, aby právní poradenství podle tohoto rámcového

rozhodnutí směli poskytovat **výhradně** advokáti uvedení v čl. 1 odst. 2 písm. a) směrnice 98/5/ES.

rozhodnutí směli poskytovat advokáti uvedení v čl. 1 odst. 2 písm. a) směrnice 98/5/ES **nebo osoby řádně kvalifikované v souladu s příslušnými vnitrostátními předpisy.**

Odůvodnění

Je třeba zohlednit alternativní postupy uplatňované v členských státech.

Pozměňovací návrh 24

Čl. 4 odst. 2

2. Členské státy zajistí **uplatňování mechanismu**, na jehož základě bude poskytnut náhradní advokát, **jestliže je poskytované právní poradenství shledáno jako neefektivní.**

2. Členské státy zajistí, **aby stížnosti týkající se efektivnosti advokáta řešil nezávislý orgán. Je-li to vhodné, může tento orgán** zajistit náhradního advokáta.

Odůvodnění

Aby byla zaručena nezávislost orgánu posuzujícího efektivitu činnosti advokáta vedoucího obhajobu, neměli by jeho členy být pouze advokáti.

Pozměňovací návrh 25

Čl. 4 odst. 2 a (nový)

2a. Procesní lhůty stanovené v tomto rámcovém rozhodnutí nezačnou běžet dříve, než bude uvědomen příslušný advokát – bez ohledu na to, že podezřelá osoba již byla dříve informována.

Odůvodnění

Cílem tohoto znění je zajistit, aby podezřelá osoba nebyla poškozena nedodržením příslušných ustanovení trestního práva hmotného či procesního.

Pozměňovací návrh 26

Čl. 5 odst. 1

1. **Platí-li článek 3**, ponесou náklady na právní poradenství zcela nebo zčásti členské **státy**, jestliže by tyto náklady představovaly pro podezřelou osobu nebo její **rodinné příslušníky** nepřiměřenou zátěž.

1. **Členské státy zajistí, aby bezplatné právní poradenství a náklady na právní poradenství (poplatky i náklady) byly podezřelým osobám poskytnuty nebo aby členský stát, v němž probíhá trestní řízení,** nesl zcela nebo zčásti náklady na právní

poradenství, jestliže by tyto náklady představovaly pro podezřelou osobu, její rodinné příslušníky **nebo pro osobu odpovědnou za finanční podporu podezřelé osoby** nepřiměřenou zátěž.

Pozměňovací návrh 27

Čl. 6 odst. 1

1. Členské státy zajistí, **aby byly pro účely zajištění nestrannosti trestního řízení podezřelé osobě, která nerozumí jazyku řízení, poskytnuty služby bezplatného tlumočení.**

1. Členské státy zajistí, **aby byly pro účely zajištění nestrannosti trestního řízení podezřelé osobě, která nerozumí jazyku řízení nebo tímto jazykem nehovoří, poskytnuty v každé fázi řízení a též (pokud o to požádá) při jednání s právníkem služby bezplatného tlumočení.**

Odůvodnění

O tom, zda jednání s advokátem má být přítomen tlumočnick či nikoli, rozhoduje výhradně obviněný, který může mít zájem na tom, aby žádná třetí osoba, jež není vázána profesní mlčenlivostí, nevyslechla skutečnosti, jež sděluje svému advokátovi.

Pozměňovací návrh 28

Čl. 6 odst. 2

2. Členské státy zajistí, aby se **v případě nutnosti dostalo podezřelé osobě bezplatných služeb tlumočení právního poradenství, které jí je poskytováno během trestního řízení.**

2. V případě, že podezřelá osoba **nerozumí jazyku trestního řízení či v tomto jazyce nehovoří**, zajistí členské státy **přítomnost tlumočnicka:**

- **na všech jednáních mezi podezřelou osobou a jejím advokátem, pokud to obžalovaná osoba či její advokát považuje za nezbytné;**
- **kdykoli je podezřelá osoba vyslýchána příslušníkem donucovacího orgánu v souvislosti s trestným činem, z jehož spáchání je podezřelá;**
- **kdykoli je vyžadována přítomnost podezřelé osoby u soudu v souvislosti s trestným činem.**

Pozměňovací návrh 29

Čl. 6 odst. 3 a (nový)

3a. Tlumočníci schválení příslušnými

soudními orgány musí být uvedeni na seznamu tlumočnicků.

Odůvodnění

Vytvořením národního seznamu tlumočnicků se zaručí, že tlumočníci budou mít odpovídající jazykové schopnosti a znalosti právní terminologie nezbytné pro poskytování kvalifikovaných tlumočnických služeb podezřelé osobě a jejímu advokátovi.

Pozměňovací návrh 30

Čl. 7 odst. 1

1. Členské státy zajistí, aby byl pro účely zajištění nestrannosti trestního řízení podezřelé osobě, která nerozumí jazyku trestního řízení, poskytnut bezplatný překlad všech příslušných dokumentů.

1. Členské státy zajistí, aby byl pro účely zajištění nestrannosti trestního řízení podezřelé osobě, která nerozumí jazyku trestního řízení, **nebo jazyku, v němž jsou vyhotoveny příslušné dokumenty, nejsou-li vyhotoveny v jazyce trestního řízení, či v tomto jazyce nedokáže číst**, poskytnut bezplatný překlad všech příslušných dokumentů **do jakéhokoli úředního jazyka Evropské unie nebo do jiného jazyka, jemuž podezřelá osoba rozumí.**

Pozměňovací návrh 31

Čl. 7 odst. 2

2. Příslušné orgány rozhodují, které dokumenty musí být přeloženy. Advokát podezřelé osoby může požádat o překlad dalších dokumentů.

vypouští se

Odůvodnění

Národním zákonodárcům může být ponechána pravomoc rozhodovat, kdo může nařídit či požadovat překlad dokumentů. Z navrhovaného znění navíc vyplývá, že evropské právo v budoucnu vyloučí možnost podezřelé osoby, aby sama požadovala překlad. Musela by vždy využívat služeb advokáta. Tím by však bylo omezeno její právo odmítnout právní pomoc.

Pozměňovací návrh 32

Čl. 8 odst. 1

1. Členské státy zajistí, aby **byli příslušní** překladatelé a tlumočníci **dostatečně kvalifikovaní pro poskytování přesného překladu a tlumočení.**

1. Členské státy zajistí, aby **byl ve všech členských státech vytvořen národní rejstřík soudních** překladatelů a tlumočnicků **přístupný všem profesionálním lingvistům, jejichž kvalifikace je ekvivalentní v celé Unii. Tlumočníci a překladatelé uvedení**

v rejstříku budou povinni zachovávat národní etický kodex nebo etický kodex Společenství, aby bylo zajištěno nezaujaté a přesné provedení překladu a tlumočení.

Odůvodnění

Vytvoření zvláštního národního rejstříku překladatelů a tlumočnicků má zajistit minimální a jednotnou úroveň profesionální kvalifikace na celém území Unie.

Navíc umožní zavázat ty, kteří budou v rejstříku, aby dodržovali etický kodex.

Pozměňovací návrh 33

Článek 9

Členské státy zajistí, aby byl pro účely kontroly kvality poskytovaných služeb pořizován z řízení vedeného prostřednictvím tlumočnicka zvukový nebo obrazový záznam. V případě sporu bude kterákoli straně poskytnut přepis takového záznamu. ***Tento přepis smí být použit výhradně pro účely ověření správnosti tlumočení.***

Členské státy zajistí, aby byl pro účely kontroly kvality poskytovaných služeb pořizován z řízení vedeného prostřednictvím tlumočnicka zvukový nebo obrazový záznam. V případě sporu bude kterákoli straně poskytnut přepis takového záznamu.

Odůvodnění

Cílem tohoto pozměňovacího návrhu je upřesnit, že uvedený přepis může být použit, lze-li prokázat jeho správnost.

Pozměňovací návrh 34

Čl. 10 odst. 1

1. Členské státy zajistí, aby byla pro účely zajištění nestrannosti trestního řízení podezřelé osobě, která nemůže rozumět obsahu nebo významu trestního řízení nebo jej sledovat z důvodu svého věku ***nebo duševního, fyzického*** nebo emočního stavu, poskytnuta zvláštní péče.

1. Členské státy zajistí, aby byla pro účely zajištění nestrannosti trestního řízení podezřelé osobě, která nemůže rozumět obsahu nebo významu trestního řízení nebo jej sledovat z důvodu svého věku, ***zdravotního stavu, duševní či fyzické nezpůsobilosti, negramotnosti nebo zejména z důvodu*** emočního stavu, poskytnuta zvláštní péče.

Odůvodnění

Kategorie zvláště zranitelných osob musí být definovány přesněji .

Pozměňovací návrh 35

Čl. 10 odst. 3 a (nový)

3a. Nevyhodnocení a neoznámení zranitelnosti podezřelého zneplatní, pokud nebude napraveno, veškeré další následné úkony provedené v trestním řízení.

Odůvodnění

Nerespektování potřeby zvláštní ochrany kategorií definovaných jako zranitelné by mělo zneplatnit veškeré následné procesní úkony, aby si příslušné orgány uvědomily nezbytnost shromáždit všechny relevantní informace, pokud mají pokračovat v řízení.

Pozměňovací návrh 36

Čl. 11 odst. 2

2. Členské státy zajistí, aby byla v případě nutnosti poskytnuta lékařská pomoc.

2. Členské státy zajistí, aby byla poskytnuta lékařská pomoc **a pomoc psychologa** v případě nutnosti **a považují-li to podezřelá osoba nebo její právník za nezbytné.**

Pozměňovací návrh 37

Čl. 11 odst. 3

3. Tam, kde je to vhodné, může být součástí zvláštní péče právo na přítomnost třetí osoby při jakémkoli výslechu policií nebo soudními orgány.

3. Podezřelá osoba, která má nárok na zvláštní péči, nebo její advokát, mají právo **požádat,** aby byla při jakémkoli výslechu policií nebo soudními orgány **přítomna** třetí osoba.

Pozměňovací návrh 38

Čl. 12 odst. 1

1. Podezřelá osoba, na kterou byla uvalena vazba, **má** právo nechat o zadržení **co nejdříve** informovat své rodinné příslušníky, osoby postavené na roveň s rodinnými příslušníky **nebo zaměstnavatele.**

1. Podezřelá osoba, na kterou byla uvalena vazba, **nebo u níž došlo ke změně místa pro výkon vazby má** právo nechat své rodinné příslušníky **nebo** osoby postavené na roveň s rodinnými příslušníky **bez zbytečného odkladu** informovat o zadržení.

Odůvodnění

Výraz „zbytečného“ je použit, aby se zabránilo přílišné popisnosti daného ustanovení.

Pokud by orgány činné v trestním řízení informovaly zaměstnavatele automaticky v tak rané fázi trestního řízení, mohlo by to vést k diskriminaci podezřelého nebo ke ztrátě jeho

zaměstnání. Podezřelý by však měl mít možnost požadovat, aby jeho/její zaměstnavatel byl informován (čl. 12 odst. 1a (nový)).

Pozměňovací návrh 39

Čl. 12 odst. 1a (nový)

1a. Podezřelá osoba, na níž byla uvalena vazba, má právo nechat o zadržení bez zbytečného odkladu informovat svého zaměstnavatele.

Odůvodnění

Je třeba umožnit, aby byl zaměstnavatel informován o zadržení dotčené osoby na její zvláštní žádost.

Pozměňovací návrh 40

Čl. 13 odst. 2

2. Členské státy zajistí, aby byla zadržené podezřelé osobě, která odmítla pomoc konzulárních orgánů domovského státu, nabídnuta jako alternativa pomoc uznávané mezinárodní humanitární organizace.

2. Členské státy zajistí, aby byla zadržené podezřelé osobě, která odmítla pomoc konzulárních orgánů domovského státu, **bez zbytečného odkladu** nabídnuta jako alternativa pomoc uznávané mezinárodní humanitární organizace.

Odůvodnění

S cílem zajistit co nejúčinnější výkon práv dotčené osoby musí být též stanovena lhůta pro přístup k mezinárodním humanitárním organizacím.

Pozměňovací návrh 41

Čl. 14 odst. 1

1. Členské státy zajistí, aby byla všem podezřelým osobám písemně oznámena procesní práva, která se jich bezprostředně týkají. Toto písemné sdělení bude mimo jiné obsahovat práva stanovená tímto rámcovým rozhodnutím.

1. Členské státy zajistí, aby byla všem podezřelým osobám písemně oznámena procesní práva, která se jich bezprostředně týkají. Toto písemné sdělení bude mimo jiné obsahovat práva stanovená tímto rámcovým rozhodnutím. **Písemné oznámení – poučení o právech – bude podezřelé osobě předáno před prvním výsledkem na policejní služebně nebo na jakémkoli jiném místě.**

Pozměňovací návrh 42

Čl. 14 odst. 1 pododst. 1 a (nový)

Členské státy zajistí, aby bylo pro účely snazšího přístupu poučení o právech přístupné na internetu. Členské státy dále zajistí, aby bylo podezřelé osobě se zrakovou vadou nebo poruchou čtení poučení o právech přečteno.

Odůvodnění

Přístup k informacím po internetu umožňuje dotyčným osobám seznámit se se svými právy.

Pozměňovací návrh 43

Čl. 14 odst. 2

2. Členské státy zajistí, aby byl k dispozici standardní překlad písemného oznámení do všech úředních jazyků Společenství. Překlady by měly být vyhotoveny centrálně a vydány příslušným orgánům, aby se zajistilo použití jednotného znění v celém členském *státě*.

2. Členské státy zajistí, aby byl k dispozici standardní překlad písemného oznámení do všech úředních jazyků Společenství. Překlady by měly být vyhotoveny centrálně a vydány příslušným orgánům, aby se zajistilo použití jednotného znění na celém území členských *států*.

Pozměňovací návrh 44

Čl. 14 odst. 3 a (nový)

3a. Členské státy stanoví, do kterých jazyků by mělo být přeloženo poučení o právech s ohledem na jazyky nejběžněji užívané na území Unie v důsledku imigrace občanů z třetích zemí do Unie nebo jejich pobytu v Unii. Odstavce 2 a 3 zůstávají v platnosti.

Odůvodnění

V různých členských státech žijí početné komunity mluvící cizím jazykem. Aby bylo možno zajistit právo na obhajobu pro státní příslušníky třetích zemí, kteří nerozumí žádnému oficiálnímu jazyku Unie, musí být poučení o právech přeloženo do dalších jazyků, které navrhnou členské státy, budou to další evropské a neevropské jazyky, např. ruština, turečtina, arabština a čínština.

Pozměňovací návrh 45

Čl. 14 odst. 4

4. Členské státy musí požadovat, aby poučení o právech podepsal příslušník orgánu činného v trestním řízení i podezřelá osoba, pokud s tím souhlasí, jako důkaz, že bylo předloženo, předáno a

4. Vyšetřující orgán vyhotoví prohlášení, v němž uvede, že podezřelé osobě bylo předloženo poučení o právech. V tomto prohlášení musí být uveden čas, kdy bylo poučení vydáno, a, bude-li to možné,

přijato. Poučení o právech musí být vydáno ve dvou vyhotoveních, přičemž jeden (podepsaný) prvopis obdrží příslušník donucovacího orgánu a druhý (podepsaný) prvotisk obdrží podezřelá osoba. V zápisu musí být uvedeno, že bylo předloženo poučení o právech, a zda jej podezřelá osoba podepsala.

jména přítomných osob.

Odůvodnění

Požadavek, aby poučení o právech podepsala podezřelá osoba, se jeví jako nadbytečný. Pokud by příslušník donucovacího orgánu poučení o právech nevydal, vystavil by se běžnému disciplinárnímu nebo trestněprávnímu postihu, uplatňovanému v případě, že úředník neplní své povinnosti.

Pozměňovací návrh 46
Článek 14 a (nový)

Článek 14a

Zákaz diskriminace

Členské státy musí přijmout předběžná opatření, aby zajistily všem podezřelým osobám, bez ohledu na jejich rasový či etnický původ nebo sexuální orientaci, rovný přístup k právní pomoci a rovné zacházení na všech úrovních trestního jednání uvedených v článcích 2 až 14.

Odůvodnění

V souladu s Evropskou úmluvou o lidských právech (článek 6 „Právo na spravedlivý soud“ a 14 „Zákaz diskriminace“) a směrnici 2000/43/ES, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ (článek 2 a).

Pozměňovací návrh 47
Čl. 15 odst. 1

1. Členské státy **umožní shromažďování** informací, které jsou nezbytné pro hodnocení a sledování uplatňování tohoto rámcového rozhodnutí.

1. Členské státy **každoročně shromažďují** informace, včetně informací od **nevládních organizací, mezivládních organizací a profesních organizací sdružujících právníky, tlumočníky a překladatele**, které jsou nezbytné pro hodnocení a sledování uplatňování tohoto rámcového rozhodnutí, **a předkládají je**

Komisi.

Pozměňovací návrh 48
Čl. 15 odst. 2

2. Hodnocení a sledování bude probíhat pod dohledem ***Evropské*** komise, která bude koordinovat zprávy o hodnocení a sledování. Tyto zprávy ***mohou*** být zveřejněny.

2. Hodnocení a sledování bude ***každoročně*** probíhat pod dohledem Komise, která bude koordinovat zprávy o hodnocení a sledování. Tyto zprávy ***musí být*** zveřejněny.

Pozměňovací návrh 49
Čl. 16 odst. 1, úvod

1. ***Aby mohlo být uplatňování tohoto rámcového rozhodnutí hodnoceno a sledováno, zajistí členské státy, aby byly uchovávány a zveřejňovány údaje, například příslušné statistiky, mimo jiné, pokud jde o následující ukazatele:***

1. Členské státy ***provedou nezbytná opatření***, kterými zajistí, ***aby do 31. března každého roku byly*** uchovávány a zveřejňovány ***následující údaje týkající se předchozího kalendářního roku:***

Pozměňovací návrh 50
Čl. 16 odst. 2

2. ***Hodnocení a sledování bude prováděno v pravidelných intervalech ve formě analýzy údajů předložených k tomuto účelu a shromážděných členskými státy podle tohoto článku.***

vypouští se

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Introduction

By letter of 11 June 2004 the European Parliament was consulted on the proposal for a Council Framework Decision on procedural safeguards for suspects and defendants in criminal proceedings throughout the European Union. At an earlier stage the European Parliament adopted a recommendation on the Green Paper¹ with the same topic². The main elements the European Parliament recalled in this recommendation were:

- ? The importance for Member States of increasing confidence and faith in each other's legal system
- ? a demand to the Commission to include a provision guaranteeing non-regression in order to encourage Member States to apply higher national standards.
- ? that legal assistance should be available (and should be free of charge if the suspect or defendant have insufficient means to pay for it) from the moment they are charged with an offence.
- ? that a defence lawyer should be present each time the suspect or defendant is questioned.
- ? that all documents which the suspect needs to understand the purpose of a trial should be translated. All professional practitioners involved in criminal proceedings should receive training in working with and through an interpreter.
- ? that attention should be drawn to the vulnerability of all suspects and defendants from the point of arrest and their initial questioning.
- ? the Letter of Rights should be readily comprehensible and written in a language that the suspect can understand.

This Framework Decision is the next step in the procedure and is much welcomed by the rapporteur. The rapporteur however, calls upon the Commission to present within short time (preferably in 2005) also other proposals that were mentioned in the Green Paper, such as mutual recognition of non-custodial pre-trial supervision measures, ne bis in idem in absentia, the need for safeguarding relating to fairness in obtaining, handling and use of evidence handling of evidence throughout the EU, the rights stemming from the presumption

¹ Green Paper on Procedural Safeguards for Suspects and Defendants in Criminal Proceedings, COM(2003) 75 .
² A-5-0361/2003.

of innocence and so on. The current proposal can only be seen as a first step towards a more uniform system of protection of defence rights in the EU.

Legal base

The Framework Decision, based on Article 31, paragraph 1, point c of the TEU, defines common minimum standards on basic *common* procedural safeguards for suspects and defendants in criminal proceedings throughout the European Union. This will facilitate the operation of mutual recognition as set out in the Tampere European Council Conclusions¹. Article 31, paragraph 1, point c of the TEU foresees the possibility of common action on judicial co-operation ensuring (the) compatibility in rules applicable in the Member States, as may be necessary to improve such co-operation. The rapporteur fully supports the legal basis chosen by the Commission. Establishing common basic principles contributes to Member States' faith in each other's legal system and a Framework Decision seems to be a proper instrument to attain that goal.

Mutual Recognition

Mutual recognition implies that a Member State accepts decisions taken by another Member State even though these decisions may have been reached in a different way. The first instrument to have been adopted on mutual recognition in criminal matters is the European Arrest Warrant. This has been followed by a Framework Decision on orders for freezing property or evidence, and will be followed by measures on confiscation orders, financial penalties and transmission of evidence and criminal records. If these measures, and indeed future proposals on mutual recognition, are to be implemented successfully a spirit of confidence is needed. Not only the judicial authorities, but all actors in criminal proceedings have to consider decisions of the judicial authorities of another Member State as equivalent to their own decisions. Judicial capacity and respect for fair trial rights should not be called into question. This is the reason that the Tampere Conclusions included several proposals for minimum standards for procedural law, such as "an adequate level of legal aid in cross-border cases", and "multilingual forms or documents to be used in cross-border court cases".

The rapporteur has always been of the opinion that the European Arrest Warrant should have been accompanied by minimum standards of procedural law from the outset, but is pleased that three years after date, this proposal is taken up by the European Commission. If prosecution is organised on a European scale, then so should citizen's rights.

Obviously, the right to legal advice and the right to interpretation/translation are rights that already exist in the European Convention on the protection of Human Rights and fundamental freedoms (ECHR), as guaranteed by the European Court of Human Rights (ECtHR). But how valuable the ECHR may be there are quite some differences in interpretation of these rights by the Member States. The current proposal of the European Commission is more specific. Common procedural safeguards will not only increase trust in each other's legal systems but will make judicial co-operation between Member States more efficient. Citizens (especially criminal suspects) will know where they stand (these minimum standards should apply to all activities of the national police forces and judicial authorities, Europol, joint investigating

¹ 15 and 16 October 1999.

teams and officials from non-EU countries operating on EU territory).

The European Convention on Human Rights and the European Court on Human Rights

It is clear that the Framework Decision will also make citizen's rights more *visible*. This should mean that police officers, lawyers, translators, suspects and defendants are more aware of those rights and are more likely to comply with those European standards. It will make these rights also more *accessible*. Currently many violations of fundamental rights are not brought for the Strasbourg court, simply because people are not aware of the legal possibility. Another reason that violations are not brought to the European Court on Human Rights (ECtHR) is that the procedure is complicated and cumbersome because all national remedies must have been exhausted. This may take years of proceedings before a complaint can be filed to the ECtHR.

The proposal on the minimum standards in criminal proceedings has the important advantage that the workload of the ECtHR will be reduced. Without additional measures the ECtHR might no longer be capable to guarantee the rights of all citizen's rights that apply to it. According to information of the Evaluation Group to the Committee of Ministers on the European Court of Human Rights the European Court on Human Rights is seriously overloaded and the ability to respond is 'in danger'.¹ Between 1989 and 2003 the number of applications to the ECHR increased with more than 500%. In 1989 there were 4923 applications of which 95 were declared admissible. In 2003, there were 38 435 applications of which 753 were declared admissible. In 2003, the number of judgements that show findings of violations of the ECHR was 385 (which is more than 50%!!!). The proposal for a Framework Decision on minimum standards will serve to complement the ECHR and will provide added clarity as to individuals during criminal proceedings.

The Charter of Fundamental Rights of the European Union

In December 2000, the Commission, the Council and the Parliament jointly signed and solemnly proclaimed the Charter of Fundamental Rights of the European Union. The Charter among other things confirms that respect for fundamental rights will be at the foundation of all European law. Section VI, entitled 'Justice' lays down the right to a fair trial (Art. 47), and demands respect for the rights of the defence of anyone who has been charged with a criminal offence (Art. 48). This proposal is in line with the spirit of the Charter on Fundamental Rights and contributes to more equivalent norms in criminal proceedings in the Member States.

The Hague Programme

The Hague Programme was adopted by the European Council on 4 and 5 November 2004. The Programme stresses that in an enlarged EU, mutual confidence shall be based on the certainty that all European citizens have access to a judicial system meeting high standards of quality.² In order to facilitate full implementation of the principle of mutual recognition, a system providing for objective and impartial evaluation of the implementation of EU policies in the field of Justice, while fully respecting independence of the judiciary and consistent with

¹ Report of the Evaluation Group to the Committee of Ministers on the European Court of Human Rights (EG (2001))1 of 27 September 2001.

² par.3.2.

all existing European mechanism, must be established. Mutual recognition is still seen as the cornerstone of judicial co-operation. The rapporteur, however, is concerned that it seems to take up a somewhat less prominent place than in the former Tampere Programme. The further realisation of mutual recognition implies the development of equivalent standards for procedural rights in criminal proceedings. The rapporteur is pleased to see that the objective is to adopt the current proposal for the Framework Decision on certain procedural rights in criminal proceedings by the end of 2005.¹

The Proposal, some elements

The Proposal contains the following rights:

- access to legal advice (Articles 2-5). Legal advice should be available throughout all criminal proceedings ('... in any event before any questioning by law enforcement officers'...²
- access to interpretation and translation (Articles 6-9) The suspect is provided with free interpretation and shall receive the translation of all relevant documents.
- special provisions ensuring that vulnerable suspects and defendants in particular are properly protected (Articles 10 and 11) If a suspect is not able to understand the content of the meaning of the proceedings owing to his age, mental, physical or emotional condition specific attention should be given.
- consular assistance to foreign detainees
- notifying suspects and defendants of their rights³. The proposal introduces the 'Letter of Rights'.

Opinion and suggestions of the Rapporteur

Overall the Rapporteur is pleased with this first step taken by the Commission but at the same time she feels a lot of work still needs to be done. As a general remark she wants to stress the importance to interpret the EU minimum standards in the light of the evolving jurisprudence of the European Court of Human Rights in order to ensure that those standards do not quickly become obsolete or undermine the level of rights protection afforded by ECHR.

She wants to propose the following suggestions:

1. In order to reduce the risk of possible confusion and differences in interpretation between Member States the rapporteur proposes to include in the proposal a definitions-section of the most important terms used, as is common practice in EU-proposals, i.e. what is meant with 'suspect', 'defendant', 'criminal proceedings', 'specific attention', 'lawyer', 'host state'.
2. She also proposes some amendments which intend to clarify certain provisions, i.e. 'as soon

¹ par.3.3.

² Article 3, paragraph 2.

³ p.6 of the proposal for a framework decision.

as possible' which is not sufficiently precise (Article 2, paragraph 1)

3.' Furthermore one should assess whether it is not appropriate to enlarge the number of rights presented in the proposal, i.e. with the the right of access to medical assistance

4. It seems to be important to make clear provisions on the question from which moment onwards the suspect is entitled to certain rights, i.e. the right to legal assistance, communication and free interpretation. These should be provided from the moment the suspect comes into contact with the competent authorities of a Member State.

5. The Rapporteur considers the 'Letter of Rights' as an important instrument to create more visible rights. This will be an appropriate tool in having a better compliance of these rights. Member States are required to produce a written notification of the procedural rights in a language which the suspect understands. She therefore feels that provision should be made for translations into languages third countries.

6. The rapporteur strongly supports the evaluation and monitoring mechanisms laid down in the proposal (Article 15). They are extremely important mechanism to measure the effectiveness of the Framework Decision. Not only should information be gathered, it should also be duly evaluated and made public. Or to put it even stronger Member States should be made accountable when failing in safeguarding procedural rights. A regular (yearly) monitoring system under the co-ordination of the Commission should be established. In collecting these data and analysing them the future Agency on Fundamental Rights may be able to play an important role¹ The rapporteur stresses the importance that these data are not only handed over by Governments but also by non-state actors such as NGOs, IGO's, lawyer organisations, translators and interpreters.

Another reason why this monitoring mechanism is very important is because currently the Commission is not able to bring an action before the Court if a Member State fails to fulfil an obligation (i.e. to implement a Framework Decision in time) under the Third Pillar. This is a big difference with the competence of the Commission under the First Pillar where she may bring a matter before the Court of Justice when a Member State failed to fulfil an obligation under the Treaty².

¹ COM(2004)0693.

² Art. 226 TEC.

3. 2. 2005

STANOVISKO VÝBORU PRO PRÁVNÍ ZÁLEŽITOSTI

pro Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní záležitosti

k návrhu rámcového rozhodnutí Rady o určitých procesních právech při trestním řízení v celé Evropské unii
(KOM(2004)0328 – C6-0071/2004 – 2004/0113(CNS))

Navrhovatel: Giuseppe Gargani

STRUČNÉ ODŮVODNĚNÍ

Návrh rámcového rozhodnutí Rady o určitých procesních právech při trestním řízení v celé Evropské unii by měl být vnímán jako velmi pozitivní, protože je to významný první krok Unie k vytvoření prostoru svobody, bezpečnosti a práva založeného na ochraně základních práv týkajících se občanských svobod a zajišťujících každému právo na spravedlivý proces.

Cílem návrhu vytvoření systému procesních záruk v trestních případech je zajistit, aby každý členský stát přijal základní minimální pravidla pro zvýšení důvěry veřejných institucí, soudních orgánů a snížení nedůvěry v různé právní systémy v ostatních členských státech tím, že přijmou opatření k větší harmonizaci procesních záruk.

Návrh by však měl být považován spíše za východisko a nikoli za faktické vytvoření evropského soudního prostoru, jehož úkolem by nebylo pouze zaručovat a zachovávat existující práva přiznávaná v Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (EÚLP), judikatuře Evropského soudu pro lidská práva a Chartě základních práv Evropské unie, ale také, a to především, zajistit účinné a souvislé uplatňování těchto práv všemi členskými státy.

Navzdory úsilí, které bylo vynaloženo ve věci uznání a zaručení práva na spravedlivý proces, je nutné říci, že Komisí vypracovaný seznam minimálních záruk, které je třeba zachovat, je příliš stručný.

Ve skutečnosti návrh stanovuje pouze pět bodů, které mají být zaručeny: právo na právní zastoupení, právo na bezplatnou pomoc tlumočnicka a překladatele, ochranu osob neschopných porozumět a účastnit se řízení, konzulární pomoc a poučení podezřelého o jeho právech. Ostatní body ponechává na budoucí iniciativy.

Navíc bez ohledu na nezanedbatelné úsilí Komise se předpokládaná ochrana zdá nedostatečná a bylo by proto vhodné posílit řadu bodů v rámcovém rozhodnutí:

(a) Měla by být plně zaručena právní pomoc, která by měla být povinná a nezbytná ve všech fázích a na všech úrovních řízení. Je to jediná cesta, jak dosáhnout účinného zajištění práva na obhajobu, která je zvláště důležitá v trestních případech a vyžaduje specifické odborné znalosti. Právní pomoc by samozřejmě měla být pro osoby bez nezbytných finančních prostředků bezplatná.

(b) Je nutné přesněji definovat, od kdy může podezřelý využít práva na obhajobu, aby se zabránilo jakémukoli zneužití, které by mohlo nastat v systému bez dostatečně definovaných termínů.

Podezřelí musí mít možnost využít právní pomoci před prvním kontaktem s orgány vyšetřování a v každém případě před zahájením výslechu, jinak by budou všechny následující úkony neplatné.

(c) Právo na bezplatné tlumočnické a překladatelské služby by mělo být rozšířeno na celé trvání řízení a od prvního kontaktu s orgány vyšetřování pro všechny podezřelé, kteří neovládají jazyk, ve kterém se vede řízení. Pro zaručení kvality poskytované služby v zájmu spravedlnosti by bylo vhodné, aby členské státy měly povinnost vést rejstřík soudních tlumočnicků a překladatelů, kteří by se museli řídit národním etickým kodexem nebo kodexem EU, aby byla zajištěna jejich nestrannost a přesnost překladu.

Cílem je takto zajistit odpovídající úroveň kvalifikace v celé Unii u těch, kteří se specializují na právní záležitosti, aby bylo zajištěno, že rozumí právním postupům a příslušné technické terminologii.

(d) Specifická práva uznávaná u některých kategorií osob považovaných za zranitelné, protože jsou znevýhodněné z důvodů věku, zdraví, fyzického nebo mentálního postižení, ngramotnosti nebo zejména emocionálního stavu, by měla být definována jasněji. Tuto zranitelnost by měla uvést dotyčná osoba, orgán odpovědný za výkon práva nebo obhájce v prvním momentu kontaktu s orgány vyšetřování, jinak budou všechny další úkony v trestním řízení neplatné.

(e) Jakékoli porušení těchto uznávaných minimálních práv, jako jsou právo na právní obhajobu, služby tlumočnicka nebo překladatele atd., by mělo být trestáno zneplatněním procesních úkonů. Toto je jediný způsob, jak zajistit, aby příslušné orgány respektovaly záruky obhajoby s ohledem na spravedlivé řízení.

(f) Protože minimální záruky pro podezřelé by se měly týkat i státních příslušníků třetích zemí, je třeba zajistit, aby poučení o právech pochopili i ti, kdo nemluví žádným z oficiálních jazyků Unie. Členské státy by proto měly stanovit, do kterých jazyků by mělo být toto oznámení přeloženo.

Závěrem můžeme pouze vyjádřit naději, že Komise co nejdříve zpracuje nová opatření

zaměřená na regulaci dalších základních práv podezřelých a obviněných, jako jsou zásada „ne bis in idem“ (nelze trestat podruhé za stejný trestný čin po právoplatném rozsudku), právo nevypovídat, presumpce nevinny, záruky týkající se zadržení a předběžného zadržení, právo na odvolání proti rozhodnutí a přípustnost důkazů. Pouze tehdy bude legislativní referenční rámec v souladu s cílem vytvoření skutečného společného soudního prostoru, který zajistí, že nenarušitelná práva jedince budou mít ustřední důležitost.

POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Výbor pro právní záležitosti vyzývá Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní záležitosti, aby jako příslušný výbor zahrnul následující pozměňovací návrhy do své zprávy:

Text navrhovaný Komisí¹

Pozměňovací návrhy Parlamentu

Pozměňovací návrh 1

Čl. 2 odst. 1

1. ***Jakmile to bude možné, má*** podezřelá osoba ***během celého*** trestního řízení právo na právní poradenství, jestliže si to přeje.

1. Podezřelá osoba ***bude mít v jakékoli fázi a na jakékoli úrovni*** trestního řízení právo na právní poradenství, jestliže si to přeje.

Odůvodnění

Technická obhajoba podezřelého poskytnutá obhájcem je povinná a nezbytná ve všech fázích trestního řízení. To naplňuje potřebu zaručit plné respektování práva na obhajobu, což je zvláště ožehavá otázka v trestních věcech a vyžaduje specifické profesionální schopnosti.

Pozměňovací návrh 2

Čl. 2 odst. 2

2. Podezřelá osoba ***má*** právo na poskytnutí právního poradenství před zodpovězením otázek v souvislosti s obviněním.

2. Podezřelá osoba ***bude mít nejpozději do 24 hodin a v každém případě*** právo na poskytnutí právního poradenství před zodpovězením otázek v souvislosti s obviněním.

¹ Zatím neuveřejněn v Úř. věst..

Odůvodnění

Technická obhajoba musí být poskytnuta podezřelému od prvního okamžiku kontaktu s orgány vyšetřování, který může předcházet faktickému zahájení výslechu.

Pozměňovací návrh 3
Čl. 2 odst. 2 a (nový)

2a. Nerespektování práva na právní poradenství zneplatní veškeré následné úkony a úkony na nich závislé v celém trestním řízení.

Odůvodnění

Porušení základního práva na obhajobu by mělo být sankcionováno zneplatněním všech úkonů provedených v nepřítomnosti obhájce podezřelého.

Pozměňovací návrh 4
Článek 3

Článek 3

vypouští se

Povinnost poskytnout právní poradenství

Bez ohledu na právo podezřelé osoby odmítnout právní poradenství nebo sama sebe při trestním řízení zastupovat je nutné, aby bylo určitým podezřelým osobám nabídnuto právní poradenství za účelem zaručení nestrannosti trestního řízení. V souladu s tím členské státy zajistí, aby právní poradenství měly k dispozici tyto podezřelé osoby:

- osoby, které jsou před soudním procesem umístěny do vazby, nebo***
- osoby formálně obviněné ze spáchání trestného činu, jehož součástí je složitá skutková nebo právní situace nebo za který lze uložit přísné potrestání, zejména může-li být v členském státě uložen bezpodmínečný trest odnětí svobody přesahující jeden rok, nebo***
- osoby, na které je vydán evropský zatýkácí rozkaz nebo žádost o vydání či jsou***

předmětem jiného postupu předávání, nebo

- nezletilé osoby, nebo

- osoby, které pravděpodobně nejsou schopny rozumět obsahu nebo významu trestního řízení nebo jej sledovat z důvodu svého věku nebo duševního, fyzického nebo emočního stavu.

Odůvodnění

Protože právní poradenství má být zajištěno vždy, stává se tento článek nadbytečným.

Pozměňovací návrh 5

Čl. 4 odst. 2 a (nový)

2a. Závěrečné jednací lhůty stanovené tímto rámcovým rozhodnutím se počítají od příchodu právního zástupce zajišťujícího obhajobu podezřelého po oznámení o zahájení jednání, ať už o tom byla podezřelá osoba uvědoměna, či nikoli.

Pozměňovací návrh 6

Čl. 5 odst. 1

1. ***Platí-li článek 3***, ponесou náklady na právní poradenství zcela nebo zčásti členské státy, jestliže by tyto náklady představovaly pro podezřelou osobu nebo její rodinné příslušníky nepřiměřenou zátěž.

1. Náklady na právní poradenství ponесou zcela nebo zčásti členské státy, jestliže by tyto náklady představovaly pro podezřelou osobu nebo její rodinné příslušníky nepřiměřenou zátěž.

Odůvodnění

Dát formulaci do souladu s předcházejícími pozměňovacími návrhy.

Pozměňovací návrh 7

Čl. 6 odst. 1 pododst. 1 a (nový)

Tlumočník je k dispozici po celou dobu trvání řízení, od momentu prvního kontaktu s orgány vyšetřování a každopádně před tím, než podezřelý bude odpovídat na otázky

týkající se obvinění.

Odůvodnění

Pro zajištění práva na technickou obhajobu měly by být učiněny kroky usnadňující komunikaci mezi podezřelým a obhájcem a tedy zajistit v případě nutnosti bezplatné služby tlumočnicka.

Pozměňovací návrh 8

Čl. 6 odst. 2

2. Členské státy zajistí, aby se ***v případě nutnosti*** dostalo podezřelé osobě bezplatných služeb tlumočení právního poradenství, které jí je poskytováno během trestního řízení.

2. Členské státy zajistí, aby se dostalo podezřelé osobě bezplatných služeb tlumočení právního poradenství, které jí je poskytováno během trestního řízení.

Odůvodnění

Pro zajištění práva na technickou obhajobu měly by být učiněny kroky usnadňující komunikaci mezi podezřelým a obhájcem a tedy zajistit v případě nutnosti bezplatné služby tlumočnicka.

Pozměňovací návrh 9

Čl. 8 odst. 1

1. Členské státy zajistí, aby ***byli příslušní*** překladatelé a tlumočníci ***dostatečně kvalifikovaní pro poskytování přesného překladu a tlumočení.***

1. Členské státy zajistí, aby ***byl ve všech členských státech vytvořen národní rejstřík soudních*** překladatelů a tlumočnicků ***přístupný všem profesionálním lingvistům, jejichž kvalifikace je ekvivalentní v celé Unii. Tlumočníci a překladatelé uvedení v rejstříku budou povinni zachovávat národní etický kodex nebo etický kodex Společenství, aby bylo zajištěno nezaujaté a přesné provedení překladu a tlumočení.***

Odůvodnění

Vytvoření zvláštního národního rejstříku překladatelů a tlumočnicků má zajistit minimální a jednotnou úroveň profesionální kvalifikace na celém území Unie.

Navíc umožní zavázat ty, kteří budou v rejstříku, aby dodržovali etický kodex.

Pozměňovací návrh 10

Čl. 10 odst. 1

1. Členské státy zajistí, aby byla pro účely zajištění nestrannosti trestního řízení podezřelé osobě, která nemůže rozumět obsahu nebo významu trestního řízení nebo jej sledovat z důvodu svého věku **nebo duševního, fyzického** nebo emočního stavu, poskytnuta zvláštní péče.

1. Členské státy zajistí, aby byla pro účely zajištění nestrannosti trestního řízení podezřelé osobě, která nemůže rozumět obsahu nebo významu trestního řízení nebo jej sledovat z důvodu svého věku, **zdravotního stavu, duševní či fyzické neschopnosti, negramotnosti nebo zejména z důvodu** emočního stavu, poskytnuta zvláštní péče.

Odůvodnění

Kategorie zvlášť zranitelných osob musí být definovány přesněji .

Pozměňovací návrh 11

Čl. 10 odst. 3 a (nový)

3a. Nevyhodnocení a neoznámení zranitelnosti podezřelého zneplatňuje, pokud nebude napraveno, veškeré další následné úkony provedené v trestním řízení.

Odůvodnění

Nerespektování potřeby zvláštní ochrany kategorií definovaných jako zranitelné by mělo zneplatnit veškeré následné procesní úkony, aby si příslušné orgány uvědomily nezbytnost shromáždit všechny relevantní informace, pokud mají pokračovat v řízení.

Pozměňovací návrh 12

Čl. 11 odst. 2

2. Členské státy zajistí, aby byla v případě nutnosti poskytnuta lékařská pomoc.

2. Členské státy zajistí, aby byla v případě nutnosti poskytnuta lékařská pomoc.
Členské státy zajistí, aby osobám trpícím duševní nebo nervovou chorobou poskytl pomoc psychiatr.

Odůvodnění

Osoby trpící duševní nebo nervovou nevyrovnaností by měly mít zaručenu podporu odborníka, který by jim pomáhal během řízení, pomáhal v pochopení a poskytoval emocionální podporu.

Pozměňovací návrh 13

Čl. 11 odst. 3

3. Tam, kde je to vhodné, může být součástí zvláštní péče právo na přítomnost třetí osoby při výslechu policií nebo soudními orgány.

3. Tam, kde je to vhodné, může být součástí zvláštní péče právo na přítomnost třetí osoby při výslechu policií nebo soudními orgány.
Nezletilí podezřelí budou mít právo na přítomnost svých rodičů při každém výslechu.

Odůvodnění

V souladu s Úmluvou OSN o právech dítěte by měli mít nezletilí podezřelí zaručenu pomoc rodičů při řízení, aby mohli být emocionálně schopni vyrovnat se s trestním řízením.

Pozměňovací návrh 14

Čl. 14 odst. 3 a (nový)

3a. Členské státy stanoví, do kterých jazyků by mělo být přeloženo poučení o právech s ohledem na jazyky nejběžněji užívané na území Unie v důsledku imigrace občanů z třetích zemí do Unie nebo jejich pobytu v Unii. Odstavce 2 a 3 zůstávají v platnosti.

Odůvodnění

V různých členských státech žijí početné komunity mluvící cizím jazykem. Aby bylo možno zajistit právo na obhajobu pro státní příslušníky třetích zemí, kteří nerozumí žádnému oficiálnímu jazyku Unie, musí být poučení o právech přeloženo do dalších jazyků, které navrhnou členské státy, budou to další evropské a neevropské jazyky, např. ruština, turečtina, arabština a čínština.

Pozměňovací návrh 15

Článek 14 a (nový)

Článek 14a

Zákaz diskriminace

Členské státy musí přijmout předběžná opatření, aby zajistily podezřelému, bez ohledu na jeho nebo její rasový či etnický původ nebo sexuální orientaci, rovný

***přístup k právní pomoci a rovné zacházení
na všech úrovních trestního jednání
uvedených v člancích 2 až 14 včetně.***

Odůvodnění

V souladu s Evropskou úmluvou o lidských právech (článek 6 „Právo na spravedlivý soud“ a 14 „Zákaz diskriminace“) a směrnicí 2000/43/ES, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ (článek 2 a).

Pozměňovací návrh 16

Čl. 15 odst. 2

2. Hodnocení a sledování bude probíhat pod dohledem Evropské komise, která bude koordinovat zprávy o hodnocení a sledování. Tyto zprávy ***mohou*** být zveřejněny.

2. Hodnocení a sledování bude probíhat pod dohledem Evropské komise, která bude koordinovat zprávy o hodnocení a sledování. Tyto zprávy ***budou*** být zveřejněny.

Odůvodnění

V zájmu transparentnosti by bylo užitečné, aby zprávy byly v pravidelných intervalech publikovány.

POSTUP

Název	Návrh rámcového rozhodnutí Rady o určitých procesních právech při trestním řízení v celé Evropské unii			
Číslo postupu	KOM(2004)0328 – C6-0071/2004 – 2004/0113(CNS)			
Právní základ	Article 39(1) EU			
Základ v jednacím řádu	Rules 93 and 51			
Datum předložení EP	11.06.2004			
Příslušný výbor	LIBE			
Datum oznámení na zasedání	15.9.2004			
Výbor požádaný o stanovisko	JURI			
Datum oznámení na zasedání	15.9.2004			
Nezaujaté stanovisko				
Datum rozhodnutí				
Užší spolupráce				
Datum oznámení na zasedání				
Zpravodaj(ové)	Kathalijne Maria Buitenweg			
Datum jmenování	26.7.2004			
Předchozí spravodajové				
Zjednodušený postup				
Datum rozhodnutí				
Zpochybnění právního základu				
Datum, kdy výbor JURI zaujal stanovisko	/			
Změna finanční dotace				
Datum, kdy výbor BUDG zaujal stanovisko	/			
Konzultace s Evropským hospodářským a sociálním výborem				
Datum oznámení na zasedání				
Konzultace s Výborem regionů				
Datum oznámení na zasedání				
Projednání ve výboru	27.7.2004	24.11.2004	19.1.2005	16.3.2005
Datum přijetí	16.3.2005			
Výsledek závěrečného hlasování	pro:	27		
	proti:	18		
	zdrželi se:	0		
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Alexander Nuno Alvaro, Edit Bauer, Johannes Blokland, Mihael Brejc, Kathalijne Maria Buitenweg, Maria Carlshamre, Michael Cashman, Giusto Catania, Jean-Marie Cavada, Carlos Coelho, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Rosa Díez González, Antoine Duquesne, Patrick Gaubert, Livia Járóka, Magda Kósáné Kovács, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Barbara Kudrycka, Henrik Lax, Edith Mastenbroek, Jaime Mayor Oreja, Claude Moraes, Martine Roure, Michele Santoro, Amalia Sartori, Inger Segelström, Ioannis Varvitsiotis, Manfred Weber, Stefano Zappalà, Tatjana Ždanoka			
Náhradníci přítomní při závěrečném hlasování	Panayiotis Demetriou, Maria da Assunção Esteves, Giovanni Claudio Fava, Ignasi Guardans Cambó, Luis Francisco Herrero-Tejedor,			

	Sophia in 't Veld, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Jean Lambert, Vincent Peillon, Marie-Line Reynaud, Agnes Schierhuber, Bogusław Sonik
Náhradníci (čl. 178 odst. 2) přítomní při závěrečném hlasování	Thijs Berman, Christofer Fjellner, Peter Skinner, Tadeusz Zwiefka
Datum předložení – A6	21.3.2005 A6-0064/2005
Poznámky	...